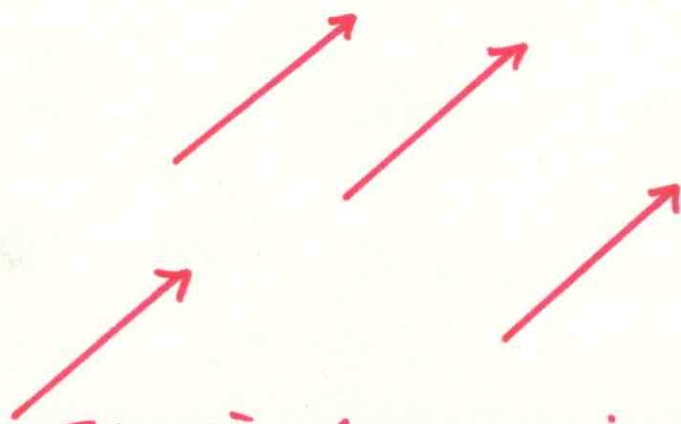

LINEÁRNÍ PROSTOR (neboli VEKTOROVÝ PROSTOR)

Př.: Připomenutí pojmu VOLNÝ VEKTOR

Volným vektorem nazýváme množinu všech orientovaných úseček, které mají stejný směr a stejnou velikost. Značíme je malým písmenem se šipkou nahoru, např. $\vec{a}$

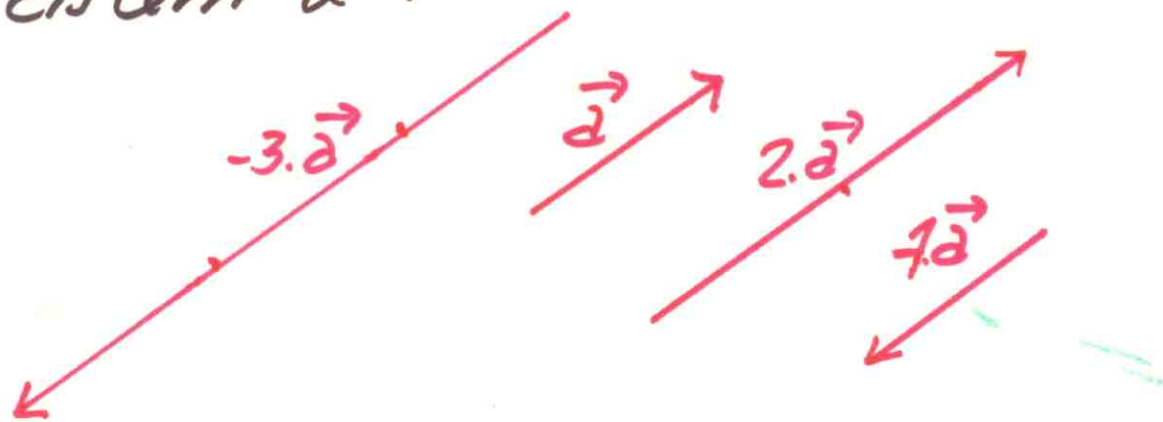
Znárodnění:

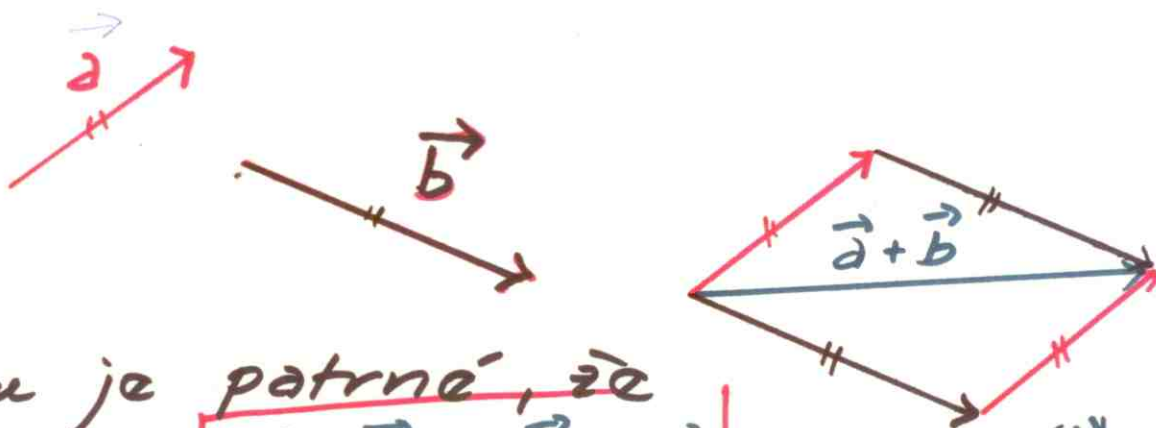
Tyto všechny orientované úsečky reprezentují tentýž volný vektor $\vec{a}$.

Délku každé orientované úsečky, která reprezentuje daný vektor $\vec{a}$ nazýváme velikostí volného vektoru a značíme ji $|\vec{a}|$. Orientované úsečky nulové délky reprezentují nulový vektor $\vec{0}$.

Volný vektor $\vec{a}$ můžeme násobit $\mathbb{R}$ číslem α :

Volná vektory $\vec{a}, \vec{b}$ můžeme sčítat:

Z obrázku je patrné, že

$$\vec{a} + \vec{b} = \vec{b} + \vec{a}$$

Lze ukázat, že sčítání volných vektorů a násobení volných vektorů $\mathbb{R}$ čísly splňuje i další podmínky, např.:

Pro každé tři volné vektory $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$

$$\vec{a} + (\vec{b} + \vec{c}) = (\vec{a} + \vec{b}) + \vec{c}$$

Pro každá dvě čísla $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ a volný vektor $\vec{a}$ platí:

$$\begin{aligned} \alpha \cdot (\beta \cdot \vec{a}) &= (\alpha \cdot \beta) \cdot \vec{a} \\ (\alpha + \beta) \cdot \vec{a} &= \alpha \cdot \vec{a} + \beta \cdot \vec{a} \end{aligned}$$

Dále např. $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ a volné vektory $\vec{a}, \vec{b}$: $\alpha(\vec{a} + \vec{b}) = \alpha \cdot \vec{a} + \alpha \cdot \vec{b}$

DEFINICE VEKTOROVÉHO PROSTORU

def. 4.1. :

Množinu P spolu s operacemi sčítání " $+$ " a násobení reálným číslem " $\cdot$ " nazýváme vektorovým (lineárním) prostorem, jestliže splňují tyto podmínky:

$$(4.1.) \forall a, b \in P : a + b = b + a$$

$$(4.2.) \forall a, b, c \in P : a + (b + c) = (a + b) + c$$

$$(4.3.) \exists \text{ prvěk } 0 \in P \text{ takový, že: } \forall a \in P : a + 0 = a.$$

$$(4.4.) \text{ Pro } \forall a \in P \text{ existuje prvěk } -a \in P \text{ tak, že } a + (-a) = 0.$$

$$(4.5.) \text{ Pro } \forall a, b \in P \text{ a } \forall \alpha, \beta \in \mathbb{R} : 1 \cdot a = a.$$

$$(4.6.) \quad \text{---} \quad \parallel \text{---} \quad \alpha \cdot (\beta \cdot a) = \alpha \cdot (\beta a)$$

$$(4.7.) \quad \text{---} \quad \parallel \text{---} \quad (\alpha + \beta) \cdot a = \alpha a + \beta a$$

$$(4.8.) \quad \text{---} \quad \parallel \text{---} \quad \alpha (a + b) = \alpha a + \alpha b$$

Pr.: Množina U všech volných vektorů spolu s operacemi sčítání volných vektorů a násobení volného vektoru $\mathbb{R}$ číslem, které byly zavedeny v minulém příkladě, tvoří vektorový prostor. Označujeme jej U .

Další příklady vektorových prostorů:

Př.: Množina $M^{m,n}$ všech matic typu (m,n) s operacemi sčítání matic (zavedené v definici 3.2) a násobení matice číslem (zavedené v def. 3.3.) tvoří vektorový prostor $M^{m,n}$.

Vlastnosti vektorového prostoru (4.1.) - (4.8.) jsou skutečně splněny, jak bylo ukázano ve větě 3.2.

Př.: Necht' $n \in \mathbb{N}$ a $\mathbb{R}^n$ je množina uspořádaných n -tic $\mathbb{R}$ čísel.

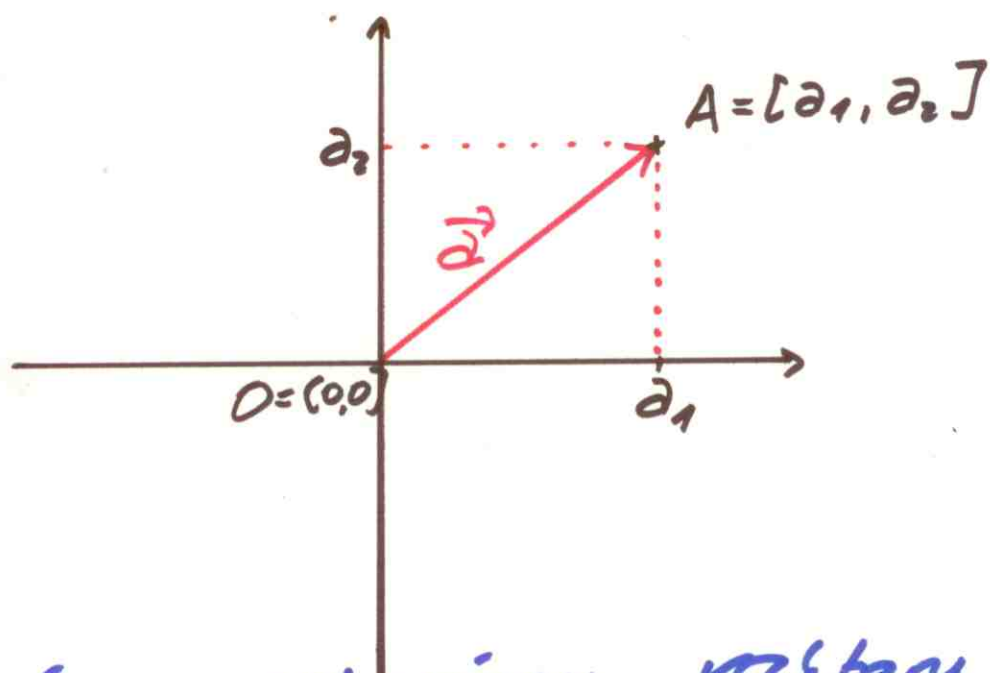
Položíme ~~pro~~ pro $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ a $a = (a_1, \dots, a_n)$ a $b = (b_1, \dots, b_n)$:

$$a + b = (a_1 + b_1, \dots, a_n + b_n)$$
$$\alpha \cdot a = (\alpha \cdot a_1, \dots, \alpha \cdot a_n).$$

Množina $\mathbb{R}^n$ s těmito operacemi tvoří vektorový prostor, který značíme V_n a nazýváme aritmetickým vektorovým prostorem (Vlastnosti (4.1.) - (4.8) nemusíme ověřovat - postup je analogický jako v prostoru sloupcových vektorů $M^{n,1}$ nebo v prostoru řádkových vektorů $M^{1,n}$.)

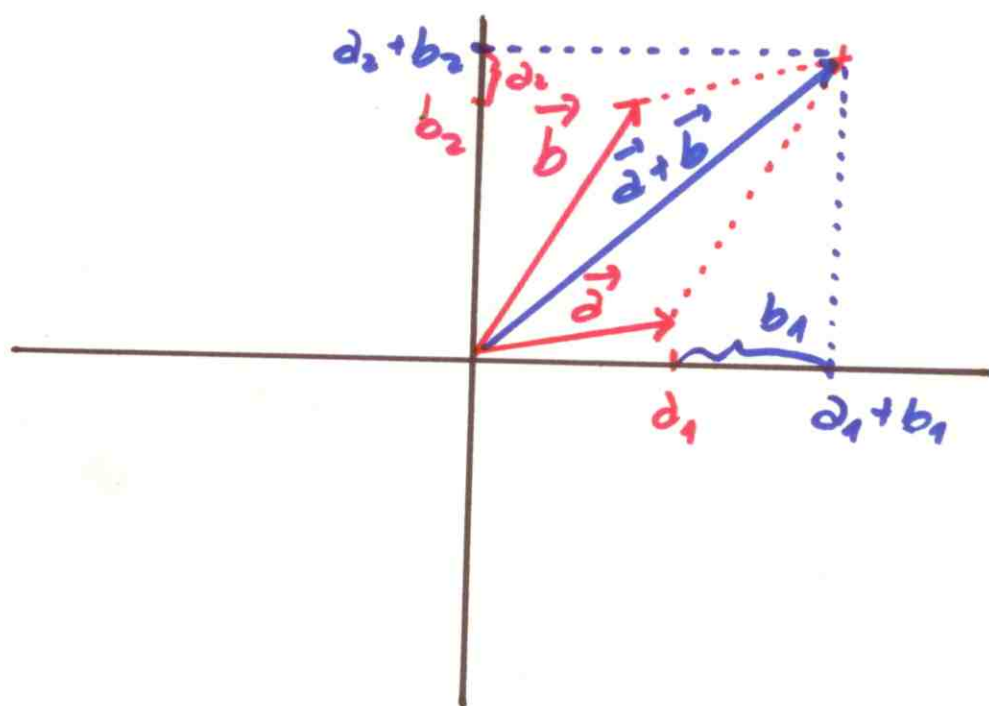
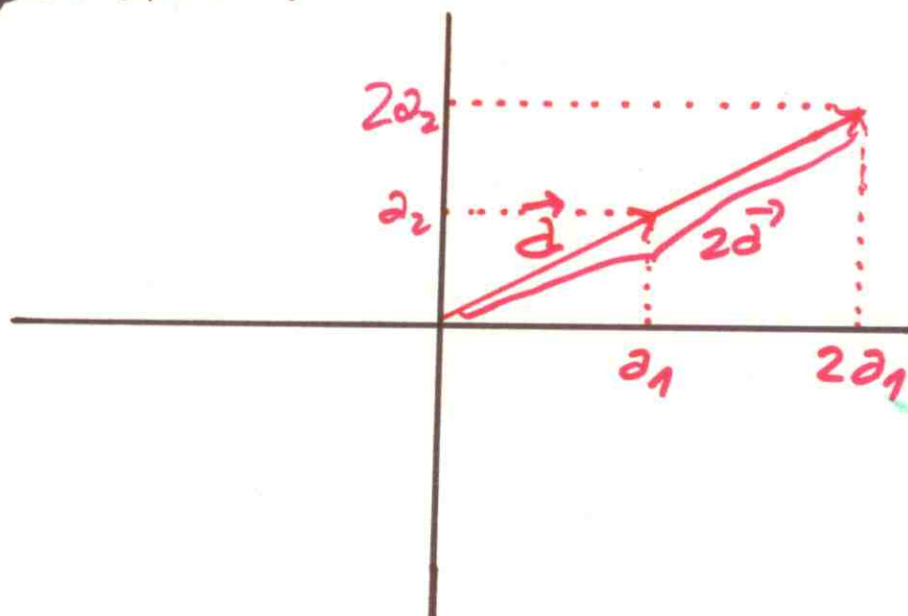
VZTAH MEZI PROSTOREM V_2 A PROSTOREM VOLNÝCH VEKTORŮ U_2

Uvažujme prostor U_2 volných vektorů v rovině, kde je zaveden kartézský souřadný systém. Volný vektor $\vec{a}$ můžeme reprezentovat orientovanou úsečkou $\vec{OA}$, kde $O = [0, 0]$, $A = [a_1, a_2]$:

Každému volnému vektoru $\vec{a} \in U_2$ můžeme jednoznačně přiřadit vektor $(a_1, a_2) \in V_2$. Toto přiřazení zachovává obě operace sčítání vektorů i násobení číslem.

Viz například:

Obdobná jednoznačná korespondence existuje i mezi V_n a V_n pro lib. $n \in \mathbb{N}$.

VEKTOROVÝ PODPROSTOR

Def. 4.3.: Necht' V je vektorový prostor definovaný na množině P s operacemi „+“ a násobením $\mathbb{R}$ číslem „ $\cdot$ “.

Necht' $M \subseteq P$ a necht' množina M spolu s těmito operacemi „+“ „ $\cdot$ “ tvoří vektorový prostor M . Pak M nazýváme vektorovým podprostorem vektorového prostoru V .

Pr.: Uvažujme prostor V_4 a následující podmnožiny $\mathbb{R}^4$:

$$(1) M_1 = \{ (a_1, a_2, a_3, 0), a_1, a_2, a_3 \in \mathbb{R} \}$$

$$(2) M_2 = \{ (a_1, a_2, a_3, 1), \text{---} \text{---} \}$$

$$(3) M_3 = \{ (a_1, a_2, a_3, a_1 + a_2) \text{---} \text{---} \}$$

$$(4) M_4 = \{ (a_1, 2 \cdot a_1, 3 \cdot a_1, 4 \cdot a_1), a_1 \in \mathbb{R} \}$$

Tvoří tyto množiny s operacemi „+“ „ $\cdot$ “ vektorový podprostor V_4 ?

Řešení: Nemí třeba ověřovat, zda jsou splněny všechny vlastnosti vektorového prostoru (4.1) - (4.8). Stačí ověřit, že

$$\forall x, y \in M, \forall \alpha \in \mathbb{R} : x + y \in M \quad (\text{Def 4.9}) \\ \alpha \cdot x \in M$$

$\Rightarrow$ (1) M_1 tvoří vektorový podprostor

(2) Netvoří, např. $(1, 1, 1, 1)$ a $(0, 0, 0, 1) \in M_2$,
ale $(1, 1, 1, 1) + (0, 0, 0, 1) \notin M_2$.
 $= (1, 1, 1, 2) \notin M_2$

LINEÁRNÍ KOMBINACE VEKTORŮ

Definice 4.4.: Necht' $\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_m$ jsou vektory z vektorového prostoru $\mathbb{P}$ a necht' $c_1, \dots, c_m$ jsou $\mathbb{R}$ čísla. Pak vektor $\vec{x} = c_1 \vec{x}_1 + \dots + c_m \vec{x}_m$ nazveme lineární kombinací vektorů $\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_m$.

Příklad: Vektor $\vec{x} = (4, -1, 10, 12) \in \mathbb{V}_4$ je lineární kombinací vektorů $\vec{x}_1 = (1, 0, 5, 7)$ a $\vec{x}_2 = (2, -1, 0, -2)$, neboť

$$2 \cdot \vec{x}_1 + 1 \cdot \vec{x}_2 = (2+2, 0-1, 10+0, 14-2) = (4, -1, 10, 12) = \vec{x}.$$

Definice 4.5: Necht' $\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_m$ jsou vektory z vektorového prostoru $\mathbb{P}$. Řekneme, že tyto vektory jsou lineárně NEZÁVISLÉ, jestliže:

$$c_1 \vec{x}_1 + \dots + c_m \vec{x}_m = \vec{0} \Leftrightarrow c_1 = \dots = c_m = 0$$

V případě, že vektory $\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_m$ nejsou lin. nezávislé, řekneme, že jsou LINEÁRNĚ ZÁVISLÉ.

Poznámka: n -ti vektorů $\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_n$ lineárně závislé, pak existuje alespoň jeden vektor (mezi nimi), který lze vyjádřit jako lineární kombinací ostatních.

Pr.: Uvažujme vektory $a, b, c, d \in V_3$
 $a = (1, 0, 3)$, $b = (-2, 3, 0)$, $c = (1, 1, 1)$
 $d = (0, 0, 0)$.

- (1) jsou vektory a, b, c lin. nezávislé? — " — ?
 (2) — " — a, b — " — ?
 (3) — " — a, d — " — ?
 (4) — " — a, b, c, d — " — ?

Řešení: $\rightarrow$ hledám c_1, c_2, c_3 $c_1(1, 0, 3) + c_2(-2, -3, 0) + c_3(1, 1, 1) = (0, 0, 0)$

(1) Ne, např. $1 \cdot a - 1 \cdot b - 3 \cdot c =$
 $= (1, 0, 3) + (2, 3, 0) - (3, 3, 3) = \mathbf{0}$.

(4) Ne, např. $a - b - 3c + 0 \cdot d = \mathbf{0}$.

(2) Ano $c_1(1, 0, 3) + c_2(-2, -3, 0) = (0, 0, 0)$
 $\Rightarrow c_1 - 2c_2 = 0 \wedge -3c_2 = 0 \wedge 3c_1 = 0$
 $\Rightarrow c_1 = c_2 = 0$

(3) Ne, zřejmý $\rightarrow$ skupina vektorů obsahující nulový vektor nemůže být lin. nezávislá, např.

$0 \cdot a + 1 \cdot d = (0, 0, 0)$

LINEÁRNÍ OBAL

Definice 4.10:

Nechť P je vektorový prostor
a nechť $M \subseteq P$. Potom množinu
 Q všech lineárních kombinací
vektorů z M nazýváme LINEÁRNÍM
OBALEM množiny M .

Množina Q s operacemi „+“ a „ $\cdot$ “
tvorí vektorový podprostor Q prostoru
 P . Řekneme, že Q je generován
množinou M .

Pozn.: Je-li U nějaký vektorový pod-
prostor P obsahující množinu M ,
pak nutně $Q \subseteq U$.

Př.: Uvažujme $M = \{(1, 0, 1), (0, 1, 0)\} \subseteq \mathbb{R}^3$
Pak množina $Q = \{(x_1, x_2, x_3), x_1 = x_3\} \subseteq \mathbb{R}^3$
tvorí spolu s operacemi „+“ a „ $\cdot$ “
vektorový podprostor V_3 generovaný
množinou M .

Př.: Množiny $M_1 = \{(1, 0, 0), (0, 1, 0)\}$ a
 $M_2 = \{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (1, 1, 0)\}$
generují tentýž podprostor ve V_3 .
Stejně, každou lin. kombinaci vektorů
z M_2 lze zapsat jako lin. kombinaci vektorů
z M_1 a naopak.

Báze vektorového prostoru

Definice 4.8.: Necht' P je vektorový prostor a necht' $e_1, \dots, e_n$ jsou vektory z P takové, že:

(1) $e_1, \dots, e_n$ jsou lineárně nezávislé

(2) Každý vektor z P lze vy-

jádřit jako jejich kombinaci.
 Pol. $e_1, \dots, e_n$ tvoří bázi v P .

Pr.: Jsou dány vektory $a, b, c, d \in \mathbb{V}_3$

$$a = (1, 0, 3), \quad b = (0, 1, 2) \quad \text{a} \quad c = (1, 0, 0), \\ d = (0, 0, 2).$$

- (1) Tvoří vektory b, c bázi $\mathbb{V}_3$?
- (2) Tvoří vektory b, c, d bázi $\mathbb{V}_3$?
- (3) Tvoří vektory a, d bázi $\mathbb{V}_3$?
- (4) Tvoří vektory a, c, d bázi $\mathbb{V}_3$?
- (5) Tvoří vektory a, b, c, d bázi $\mathbb{V}_3$?

Řešení: (1) Ne, např. vektor $a = (0, 1, 3)$ nelze vyjádřit jako lineární kombinaci b a c .

(2) Nezávislost:

$$\text{pokud } c_1 \cdot b + c_2 \cdot c + c_3 \cdot d = (0, 0, 0),$$

$$\text{pak } (c_2, c_1, 2c_1 + 2c_3) = (0, 0, 0)$$

$$\text{tedy } \underline{c_2 = 0}, \quad \underline{c_1 = 0} \quad 2c_3 = 0 - 2 \cdot 0 \Rightarrow \underline{c_3 = 0}$$

Nauč každým vektor $a = (a_1, a_2, a_3) \in \mathbb{V}_3$ lze vyjádřit jako $a = a_1 \cdot c + a_2 \cdot b + (\frac{a_3 - a_2}{2}) \cdot d$

ANO

(3) a, d netvoří bázi V_3 neboť
např. vektor $f = (0, 1, 0) \in V_3$
nelze vyjádřit jako jejich kombi-
naci.

(4) —"—

(5) Nemohou tvořit bázi neboť
 b, c, d tvoří bázi V_3 a tudíž
je lib. vektor $z \in V_3$, tedy i a
jejich lineární kombinací.

Poznámka 1: Další báze tvoří např.
vektory a, b, c , nebo vektory
 a, b, d . Ověřte si sami.

Poznámka 2: V prostoru V_n existuje
vždy báze, například tzv. kanonická

báze $\vec{e}_1 = (1, 0, \dots, 0)$

$\vec{e}_2 = (0, 1, 0, \dots, 0)$

$\vdots$
 $\vec{e}_n = (0, 0, \dots, 0, 1).$

Oprava: (1) Nezávislost zřejmá

(2) lib. vektor $a \in V_n, a = (a_1, \dots, a_n)$

můžeme zapsat jako

$$a = a_1 \cdot \vec{e}_1 + a_2 \cdot \vec{e}_2 + \dots + a_n \cdot \vec{e}_n$$

Věta 4.8.: Necht' $\mathbb{P}$ je vektorový prostor a $\vec{e}_1, \dots, \vec{e}_n$ je nějaká jeho báze. Pak platí:

(i) každá skupina n lineárně nezávislých vektorů z $\mathbb{P}$ je jeho báze.

(ii) Je-li $m > n$ a $\vec{f}_1, \dots, \vec{f}_m$ skupina vektorů z $\mathbb{P}$, pak je mezi nimi nejvýše n lineárně nezávislých.

Číslo n nazýváme DIMENZÍ prostoru $\mathbb{P}$.
Píšeme $\dim \mathbb{P} = n$.

Pr: Určete dimenzi podprostoru $Q \subseteq V_4$, který je tvořen všemi vektory, které:

a) mají první složku nulovou

b) mají třetí složku rovnou součtu první a druhé složky $(1, 0, 0, 0)$

c) jsou kolmé k vektorům $(0, 0, 0, 1)$.

Řešení: a) $Q = \{(0, a_2, a_3, a_4), a_2, a_3, a_4 \in \mathbb{R}\}$

$$\vec{a} \in Q \Rightarrow \vec{a} = a_2(0, 1, 0, 0) + a_3(0, 0, 1, 0) + a_4(0, 0, 0, 1).$$

Vektory $(0, 1, 0, 0)$, $(0, 0, 1, 0)$ a $(0, 0, 0, 1)$

jsou lineárně nezávislé, takže tvoří bázi Q a $\dim Q = \underline{\underline{3}}$

$$b) Q = \{ (a_1, a_2, a_1 + a_2, a_4), a_1, a_2, a_4 \in \mathbb{R} \}$$

$$a \in Q \Rightarrow a = (a_1, 0, a_1, 0) + \\ + (0, a_2, a_2, 0) + \\ + (0, 0, 0, a_4),$$

$$\text{tedy } a = a_1 \cdot (1, 0, 1, 0) + \\ + a_2 \cdot (0, 1, 1, 0) + \\ + a_4 \cdot (0, 0, 0, 1). \text{ Vektory}$$

$(1, 0, 1, 0)$, $(0, 1, 1, 0)$ a $(0, 0, 0, 1)$
jsou lineárně nezávislé, tedy
tvorí bázi Q a $\dim Q = 3$

$$c) Q = \{ (a_1, a_2, a_3, a_4), a_1, a_2, a_3, a_4 \in \mathbb{R} \\ \wedge a_1 \cdot 1 + a_2 \cdot 0 + a_3 \cdot 0 + a_4 \cdot 1 = 0 \wedge \\ \wedge a_1 \cdot 0 + a_2 \cdot 0 + a_3 \cdot 0 + a_4 \cdot 1 = 0 \}$$

$$a \in Q \Leftrightarrow a_4 = 0 \wedge \begin{cases} a_1 = 0 \\ a_1 + a_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow a_1 = a_4 = 0$$

$$a = (0, a_2, a_3, 0) = \\ = a_2 (0, 1, 0, 0) + a_3 (0, 0, 1, 0)$$

Tyto dva vektory jsou lineárně
nezávislé, tedy tvorí bázi Q

$$\text{a } \dim Q = 2$$

Definice 4.6:

Nechť $X = (\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_m)$ je skupina m vektorů z prostoru $\mathbb{R}^n$. Maximální počet lineárně nezávislých vektorů ve skupině X nazveme HODNOSTÍ X a budeme ji značit $h(X)$.

Poznámka: Uvažujme matici A typu (m, n) . Položíme-li za X řádky matice A , pak $h(X)$ nazýváme řádkovou hodnotou matice A . (Analogicky pro sloupce matice A dostaneme sloupcovou hodnotu.)

Př.: Určete řádkovou a sloupcovou hodnotu matice

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & -2 & 4 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Řešení: Oba dva řádky matice A jsou lineárně nezávislé, tedy řádková hodnota = 2.

K určení sloupcové hodnoty stačí uvažovat poslední dva sloupce matice A , $\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ a $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$. Tyto dva sloupce jsou lineárně nezávislé a všechny ostatní jsou jejich komb., tedy $h = 2$.

Definice: Necht' A je matice typu (m, n) . Řekneme, že A je horní schodovitá matice, jestliže pro $\forall p, q \in \{1, \dots, m\}$ platí:

(i) je-li p -tý řádek A nenulový a q -tý — " — nulový, pak

(ii) Jsou-li p -tý a q -tý řádek A nenulové a jsou-li $a_{p,sp}$ a $a_{q,sq}$ první nenulové prvky v p -tém, respektive q -tém řádku, pak

Pokud to jde, $p < q \Rightarrow s_p < s_q$

Neboli: každý řádek musí začínat více "nulami" než předchozí

Pr.: $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix}$ není schodovitá

$B = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 0 & 2 & 8 \\ 0 & 3 & 0 \end{pmatrix}$ není schodovitá

$C = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ je schodovitá

Věta: Horní schodovitá matice má řádkovou hodnotu rovnou počtu jejích nenulových řádků.

Pi.: Určete řádkovou hodnotu matice

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 3 & 7 & 5 \\ 0 & 1 & 4 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Řešení: Pokud $c_1 \cdot (2, 0, 3, 7, 5) +$
 $+ c_2 \cdot (0, 1, 4, 1, 2) +$
 $+ c_3 \cdot (0, 0, 0, 3, 7) +$
 $+ \cancel{c_4 \cdot (0, 0, 0, 0, 0)} =$
 $= (0, 0, 0, 0, 0),$

pak nutně $\left. \begin{array}{l} 2 \cdot c_1 = 0 \\ 1 \cdot c_2 = 0 \\ 3c_1 + 4c_2 = 0 \\ 7c_1 + 1 \cdot c_2 + 3c_3 = 0 \end{array} \right\} \begin{array}{l} c_1 = 0 \\ c_2 = 0 \\ c_3 = 0 \end{array}$

~~c_4 může být libovolné.~~ Tedy
 $(2, 0, 3, 7, 5), (0, 1, 4, 1, 2)$ a
 $(0, 0, 0, 3, 7)$ jsou lin. nezávislé
a řádková $h(A) = 3$.

ELEMENTÁRNÍ ÚPRAVY

Nechť A je matice typu (m, n) .
Vytvoříme-li z matice A matici
 B tak, že:

a) vyměníme mezi sebou
libovolné dva řádky matice
 A a ostatní necháme, nebo

b) jeden z řádků A vynásobí-
me nenulovým číslem α a
ostatní necháme, nebo

c) k j -tému řádku přičteme
 i -tý řádek A a ostatní pone-
cháme beze změny, poté

řekneme, že B vznikla z A pomo-
cí ZÁKLADNÍCH ELEMENTÁRNÍCH
TRANSFORMACÍ.

Pokud B vznikla z A postupným
aplikováním ^{lib. počtu} těchto základních
úprav, řekneme, že B vznikla
z A pomocí elementární transformace
a píšeme $A \sim B$

Použití: 1, určení hodnoty matice
2) výpočet determinantu --
3, řešení systémů lineárních
algebraických rovnic

Věta 4.7.:

Nechť A je matice typu (m, n)
a nechť B je matice, která
vznikla z A pomocí elementárních
transformací. Pak řádková
hodnota A , $h(A) = h(B)$ -- řádková
hodnota B .

Při řešení úlohy určení hodnoty
matice A nejprve převedeme
tuto matici pomocí elementárních
úprav do schodovitého
tvary a pak určíme hodnotu
jako počet nenulových řádků
této schodovité matice.

Pozn.: Později se ukáže, že řádková
hodnota matice A typu (m, n) je
rovna její sloupcové hodnotě, takže
nutně platí $h(A) \leq \min(m, n)$!

Příklad: Určete hodnost matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 7 \\ 2 & 1 & 5 & 10 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 & 7 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \cdot (-1) \\ + \\ \leftarrow \end{array}$$

řešení:

$$A \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 7 \\ 2 & 1 & 5 & 10 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \cdot (-2) \\ + \\ \leftarrow \end{array} \sim$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 7 \\ 0 & 1 & -1 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \cdot (-1) \\ + \\ \leftarrow \end{array} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 7 \\ 0 & 1 & -1 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \cdot (-3) \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 7 \\ 0 & 1 & -1 & -4 \\ 0 & 0 & 4 & 12 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\underline{\underline{h(A) = 3}}$$

Věta: (5.22.) Necht' A je matice ($m \times n$).
Potom její sloupcová hodnost je
rovna řádkové hodnosti. $h(A) = h(A^T)$

Věta (5.20): Necht' A je čtvercová
matice řádu n . Pak A je regulár-
ní ($|A| \neq 0$) právě když $h(A) = n$.